



ANGOLA



KANATLI ETİ VE ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU

Tarih : Ağustos, 2026

Raporu Hazırlayan: Luanda Ticaret Müşavirliği

ANGOLA KANATLI ETİ VE ÜRÜNLERİ SEKTÖR RAPORU

1. Ülke Pazarında Kanatlı Sektörü

1.1 İlgili Sektörde Üretim

Angola'da kanatlı eti ve ürünleri üretimi çok düşük olduğundan bu sektörde büyük ölçüde dışa bağımlı durumdadır. Örneğin Angola'da yıllık tavuk eti ihtiyacı yaklaşık 300.000 ton iken yerel üretim yalnızca 30.000 tondur. Bu durum da Angola'da tavuk etinin ciddi miktarlarda ithal edilmesine yol açmaktadır.

Angola'da kanatlı eti ve özellikle de tavuk eti üretiminde karşılaşılan en önemli sorun yem ve hammadde sıkıntısıdır. Angola'da yem maliyetleri, toplam tavuk üretim maliyetinin %70'ini oluşturmaktadır. Angola'da yemin ana maddeleri olan mısır ve soya fiyatları Brezilya ve Chicago borsasındaki fiyatların iki katı yüksekliğindedir.

Ülkedeki mısır verimliliği komşu ülkelere kıyasla çok düşüktür (890-1.150 kg/ha). Bunun sebepleri arasında aile çiftliklerinin kaliteli tohumla erişememesi, çok düşük gübre kullanımı (12,7 kg/ha) ve GDO'lu tohum ithalatının ve üretiminin ülkede yasak olmasıdır.

Ülkede kanatlı sektörünün gelişmesini engelleyen altyapı ve lojistik sorunları da söz konusudur. Sulama sistemleri ülkedeki tarım arazilerinin sadece %2'sinde mevcuttur. Ayrıca mevcut siloların %82'si üretimin yoğun olduğu eyaletlerin dışındadır. Kesimhane ve soğuk hava depolarının yetersizliği de lojistik kayıplara yol açmaktadır.

1.2 Ortalama Üretici Fiyatları

Angola'da 1 kg canlı tavuk üretim maliyeti 1,82 USD ile 2,54 USD arasında değişmektedir. Bu rakam dünyanın en büyük tavuk eti üreticilerinden olan Brezilya (1,28 USD) ve Güney Afrika (1,40 USD) ile kıyaslandığında oldukça yüksektir.

1.3 İlgili Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler

Öne Çıkan Üretici Firmalar:

1-Perla do Kikuxi

-Angola'nın en büyük ve en entegre kanatlı üreticilerinden biridir.

-Faaliyetleri yem üretimi, damızlık, kuluçkahane, yumurta üretimi, etlik piliç yetiştiriciliği ve kesimhaneleri kapsar.

-Kikovo, Avikuxi ve Nutrimix markalarıyla pazarda güçlü bir konuma sahiptir.

-Yumurta ve tavuk eti pazarında uzun yıllardır lider firmalardan biri olarak kabul edilmektedir.

2-Fazenda Filomena

-Bengo eyaletinde faaliyet göstermektedir.

-2025 yılında modern kesimhanesini devreye almıştır.

-Yaklaşık 1,9 milyon tavuk/yıl işleme kapasitesine sahiptir.

-Süpermarketler ile otel ve restoran sektörüne bütün tavuk ve parça ürünler tedarik etmektedir.

3-Emirais Agro Pecuária

-Angola'nın en büyük bağımsız damızlık ve civciv üreticilerinden biridir.

-Damızlık, kuluçkahane, yem fabrikası ve işleme tesislerini kapsayan entegre bir yapıya sahiptir.

-Özellikle günlük civciv tedarikinde önemli bir oyuncudur.

4-Agripina

-Modern yumurta ve etlik piliç üretimi yapan özel bir şirkettir.

-Sürdürülebilir üretim ve kalite odaklı çalışmaktadır.

-Son yıllarda büyüyen yerli üreticiler arasında gösterilmektedir.

Üretici Birliği/Sektör Derneği:

Associação dos Avicultores de Angola (AAPA)

-Angola'nın başlıca kanatlı yetiştiricileri derneğidir.

-Tavuk eti ve yumurta üreticilerini temsil eder.

-Hükümetle sektör politikaları, yem maliyetleri, ithalat düzenlemeleri ve yerli üretimin artırılması konularında yakın çalışır.

-Zaman zaman üretim istatistikleri ve sektör raporları yayımlar.

1.4 Kanatlı Sektöründe Perakende ve Toptan Satışlara İlişkin Bilgi

Angola'da tavuk etinin tüketici fiyatı kilo başına yaklaşık 4.000 Kz (yaklaşık 4 USD) civarındadır. Bu fiyat Afrika genelindeki en düşük fiyatlardan biri olsa da tamamen ucuz ithalata dayalı sürdürülemez bir durumdur.

2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti

2.1 Kanatlı Sektöründe Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke (2025)

	Ülke Adı	İthalat Değeri (Milyon \$)	Miktar* (ton/kg...)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	ABD	133		41,6
2	Brezilya	125		39,1
3	Çin	17		5,3
4	Arjantin	11		3,4
5	Polonya	8,3		2,6
6	Portekiz	6,4		2,0
7	Türkiye	4,7		1,5
8	Hollanda	2,6		0,8
9	İtalya	1,8		0,6
10	Birleşik Krallık	1,5		0,5
	TOPLAM	320		100

2.2 Kanatlı Sektöründe Ülkenin En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği İlk 3 Ülke (2025)

	Ülke Adı	İhracat Değeri (Bin \$)	Miktar * (ton/kg...)	Oran (%) (İhracat Değeri/Toplam İhracat)
1	D.Kongo	9		81,8
2	Bermuda	1		9,1
3	Kongo	1		9,1
	TOPLAM	11		100

2.3 Kanatlı Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler (2025)

Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	İthalat Değeri (Milyon \$)	Türkiye'den İthalatı (Milyon \$)	Türkiye'den İthalatının Payı (%)
020714	Tavuk Parçaları (Dondurulmuş)	255	0,2	0,1
020712	Bütün Tavuk (Dondurulmuş)	46	4,2	9,1
020713	Tavuk Parçaları (Taze)	11	-	-
010511	Canlı Horoz ve Tavuklar	2,6	-	-

040721	Tavuk Yumurtaları	0,9	0,03	3,3
--------	-------------------	-----	------	-----

3. Sektörde Ülkemizden Angola'ya İhracat (2021-2025)

3.1 Sektörde Ülkemizin Ülkeye İhracatı (1.000 \$)

	Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	2021	2022	2023	2024	2025
1	020712	Horoz ve Tavukların Parçalanmamış Etleri (Dondurulmuş)	4.673,4	6.981,1	3.911,8	6.811,9	4.182,9
2	020714	Horoz ve Tavukların Parçalanmış Et ve Sakatatı (Dondurulmuş)	612,4	1.131,7	1.335,4	645,2	175,3
3	040721	Tavuk Yumurtaları				65,3	33,7
	TOPLAM		5.285,8	8.112,8	5.247,2	7.522,4	4.391,9

4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş

4.1 Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler

Angola'da kanatlı eti ve kanatlı ürünleri ihracatı açısından tüm ülke önemli olmakla birlikte satın alma gücü, nüfus yoğunluğu ve lojistik altyapı dikkate alındığında en önemli pazar olarak ilk sırada yaklaşık 10 milyon nüfusuyla başkent Luanda gelmektedir. Luanda'da modern süpermarket zincirleri, oteller, restoranlar ve toptancılar yoğunlaşmıştır. Luanda'nın ardından ise Benguela, Lobito, Huambo, Lubango, Malanje, Cabinda ve Soyo şehirleri sıralanabilir.

4.2 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı

4.2.1 İlgili Oda/Birlik/Dernek/STKlar ve İletişim Bilgileri

Angola'da kanatlı sektörü ile ilgili olarak kurulan Associação dos Avicultores de Angola (Angola Tavuk Yetiştiricileri Derneği) bulunmaktadır. Söz konusu derneğin yanı sıra sektörde yer alan diğer firmaların da üyesi olduğu Angola Sanayi ve Ticaret Odası ile Angola Sanayiciler Birliği Federasyonu bulunmaktadır. Söz konusu sivil toplum kuruluşlarına ilişkin iletişim bilgilerine aşağıda yer verilmektedir.

Angola Sanayi ve Ticaret Odası (CCIA)

Telefon: +244 938 872 540

E-mail: ccia.secretariado@gmail.com

Angola Sanayiciler Birliği Federasyonu (AIA)

Telefon: +244 927 071 774

E-mail: vicepresidencia.aia@gmail.com

Associação dos Avicultores de Angola (AAPA) - Angola Tavuk Yetiştiricileri Derneği

Telefon: +244 937 133 113

E-mail: info@aapa.ao

4.2.2 Varsa İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar

Angola’da ithalatçı firma bilgisi temin edilebilecek açık kaynaklar bulunmamaktadır. Bununla birlikte ülkede firmalar yaygın olarak Facebook sayfasına sahip olup bu platformda iletişim bilgilerini de paylaşmaktadırlar. Öte yandan büyük ve kurumsal firmaların resmi web sitelerinden de iletişim bilgilerine ulaşmak mümkündür.

4.3 Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler

Angola’ya ithalatta gümrük girişi için gerekli belgeler aşağıda sıralanmıştır:

- Konřimento (BL) veya Hava Yolu Taşıma Senedi (AWB) orijinali
- Ticari Fatura (her kalem için GTİP numaralarıyla) orijinali
- Yükleme listesi
- Sevkiyatın yapıldığı ülkede düzenlenen Angola Yükleme Sertifikası (CNCA)
- İthalat lisansı
- Menşe řehadetnamesi
- Veteriner sağlık sertifikası

4.4 Sektörde sevk öncesi inceleme zorunluluğu var mıdır? Varsa yetkilendirilmiş gözetim şirketleri hangileridir?

11 Haziran 2013 tarihli ve 2013/63 sayılı Angola Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine göre sevkiyat öncesi denetimler genel prensip olarak zorunlu değildir. Gümrük giriş işlemlerinde “yeşil hattan” faydalanılmak istenirse veya akreditif sözleşmesi kapsamında sevkiyat öncesi denetim gerekliyse, özel denetim kuruluşlarından sevkiyat öncesi denetim hizmeti alınabilmektedir. Dolayısıyla Angola’da kanatlı ürünleri için rutin olarak bağımsız bir gözetim şirketi tarafından sevk öncesi inceleme yaptırılması zorunlu değildir.

4.5 Sektördeki Önemli Fuarlar ve Tarihleri

Angola’da kanatlı eti ve ürünleri sektörü için organize edilen spesifik bir fuar bulunmamaktadır. Bununla birlikte her yıl Temmuz ayının üçüncü haftasında başkent Luanda’da organize edilen ve geniş katılımlı olarak gerçekleşen Filda Uluslararası Fuarı, kanatlı sektöründe faaliyet gösteren firmalarımızın da katılabileceği bir fuar olarak öne çıkmaktadır. Filda Fuarı aynı zamanda milli katılım organizasyonu ile firmalarımızın katıldığı bir fuar özelliği taşımaktadır. Bahse konu fuarın resmi web sayfasına aşağıda yer verilmektedir.

<https://www.filda-angola.co.ao/>

4.6 Sektör firmalarına hitap eden ve gerçekleştirilmesi planlanan ticaret heyetleri

2026 yılı içerisinde kanatlı sektörüne ilişkin olarak gerçekleştirilmesi planlanan bir ticaret heyeti organizasyonu bulunmamaktadır.

4.7 Varsa Sektörde İhale Yayımlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler

Angola Cumhuriyetinde kamu alımlarına ilişkin ihalelerin yayımlandığı Angola Maliye Bakanlığı bünyesinde bulunan <https://compraspublicas.minfin.gov.ao/> web sayfasından diğer sektörler yanında kanatlı sektörüne ilişkin ihalelerin de takip edilebilmesi mümkün bulunmaktadır.

4.8 Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi

Angola ile Türkiye arasında hali hazırda imzalanmış ya da görüşmeleri devam eden bir Serbest Ticaret Anlaşması ya da Tercihli Ticaret Anlaşması bulunmamaktadır. Angola hali hazırda Afrika Kıtasal Serbest Ticaret Bölgesi (AFCFTA) ve Güney Afrika Kalkınma Topluluğu (SADC) üyesidir. Dolayısıyla Angola’nın serbest ticaret anlaşmaları ağı ağırlıklı olarak Afrika kıtasındaki bölgesel ve kıtasal anlaşmalar üzerinden şekillenmiştir.

4.9 Varsa Tercihli Tarifeden Yararlanmak İçin Gereken Belgeler

Angola Cumhuriyeti ile Türkiye arasında imzalanmış bir tercihli ticaret anlaşması bulunmamaktadır.

4.10 Sektörde Standartlar

Yetkili kurumlar:

MINAGRIF (Tarım ve Orman Bakanlığı): Hayvancılık politikaları, hayvan sağlığı, veterinerlik hizmetleri ve hayvansal ürünlerin güvenliği alanında temel yetkili kurumdur. Ayrıca hayvan ve hayvansal ürünlerin ithalat/ihracat izinleri konusunda yetkilidir.

Instituto dos Serviços de Veterinária (ISV): Hayvan sağığı ve veterinerlik kontrollerinin merkezindeki kurumdur. Kanatlı hayvanlar ve kanatlı ürünleri açısından özellikle hastalık kontrolü ve veterinerlik denetimleri önem taşır.

ANIESA (Autoridade Nacional de Inspecção Económica e Segurança Alimentar): Ticari dolaşımdaki gıda ürünlerinin ve hayvan yemi dahil olmak üzere ilgili ürünlerin kalite, güvenlik, etiketleme ve mevzuata uygunluğunu denetler.

INIQ (Instituto Nacional das Infra-Estruturas da Qualidade): Angola'da teknik standartların geliştirilmesi ve standardizasyon çalışmalarında rol oynar. Mart 2026'da veterinerlik, zootekni ve veteriner ekipmanları için bir Teknik Standardizasyon Komitesi kurulmuştur.

Angola'ya kanatlı eti ithalatında:

- Ürünler ihracatçı ülkenin yetkili veteriner otoritesi tarafından düzenlenmiş uluslararası veteriner sağılık sertifikası ile sevk edilmelidir.
- Kanatlı eti, kuş gribi gibi hastalıklardan ari bölgelerde üretilmiş olmalıdır.
- Kesim tesisleri resmi veteriner denetimine tabi olmalı ve hijyen kurallarına uygun faaliyet göstermelidir.
- Dondurulmuş ürünler sevkiyat boyunca -18 derece veya daha düşük sıcaklıkta muhafaza edilmelidir.
- Soğuk zincirin kırılmadığını gösteren kayıtlar ilgili kurumlar tarafından talep edilebilmektedir.

4.11 Sektörde Etiketleme

Genel gıda etiketleme kuralları:

Angola'da piyasaya sunulan ve özellikle ithal edilen paketli gıda ürünlerinde Portekizce etiketleme temel gerekliliklerden biridir. Genel olarak etikette şu bilgilerin bulunması beklenmektedir:

- Ürünün adı/tanımı
- İçindekiler listesi (işlenmiş ürünlerde)
- Net miktar/ağırlık
- Üretim tarihi
- Son kullanma veya tüketim tarihi
- Üretim partisi (lot/batch) bilgisi
- Üreticinin veya satıcının adı ve adresi
- Menşe ülke
- Gerekli durumlarda ürünün saklama koşulları ve kullanım bilgileri

4.12 Sektörde Ambalajlama

Ambalajın temel özellikleri:

İthal edilen tavuk eti ve diğer kanatlı ürünlerinin ambalajı genel olarak:

- Gıda ile temasa uygun malzemeden yapılmalı,
- Ürünü kontaminasyondan, fiziksel hasardan ve dış etkenlerden korumalı,
- Soğuk zincir koşullarına dayanıklı olmalı,
- Dondurulmuş ürünlerde ambalaj, donma ve çözülme süreçlerinde bütünlüğünü korumalı,
- Ambalajın ürünün hijyenik ve güvenli şekilde taşınmasına imkân vermesi,
- Ürün ile ambalaj arasında gıda güvenliği açısından risk oluşturmaması gerekir.

Angola mevzuatında gıda ürünlerinin izlenebilirliği de önemlidir. Ürünün menşei, tedarikçisi, taşıma şekli, ürün adı, kabul tarihi, son tüketim/tavsiye edilen tüketim tarihi ve miktarı gibi bilgilerin ticari zincir boyunca kayıt altında tutulması öngörülmektedir. Bu nedenle ambalaj üzerindeki lot/parti numarası ile ihracat ve veterinerlik belgelerindeki bilgilerin birbiriyle uyumlu olması önemlidir.

4.13 Lojistik (nakliye süresi, en fazla tercih edilen taşıma modları, güzergahlar v.b.)

Angola'nın dış ticaretinde kullandığı temel taşıma metodu olan deniz yolu taşımacılığında ortalama nakliye süresi 30 gün civarındadır.

Angola ile Türkiye arasında deniz yolu taşımacılığında geçerli olan ortalama taşıma ücreti kg başına 0,05 Cent seviyesindeyken hava yolu taşımacılığında ise 6 Euro seviyesindedir. Türkiye'den Angola'ya 20'lik konteynerde nakliye maliyeti yaklaşık 1.100 ABD Doları tutarken 40'lık konteynerde ise 2.200 ABD Doları civarında bir maliyet çıkmaktadır. Kara ve demir yolu ile taşımacılık ise iki ülke arasındaki ticarete kullanılmamaktadır.

Angola'nın dış ticaretinde kullandığı temel taşıma metodu olan deniz yolu taşımacılığı toplam dış ticaretin %95'ini oluşturmaktadır. Bunun haricinde dış ticarete %3 oranında havayolu taşımacılığı kullanılırken %2 oranında da kara yolu taşımacılığı mevcuttur.

Angola'nın dış ticaretinde kullanılan ana taşımacılık rotaları Portekiz, Güney Afrika, Birleşik Arap Emirlikleri, Brezilya, Demokratik Kongo ve Çin Halk Cumhuriyeti'dir.

4.14 Dağıtım Kanalları

Angola'da çoğu ürün ve hizmetin dağıtım kanalları sınırlı sayıda grubun elindedir. Nüfusun en az dörtte birini barındıran başkent Luanda haricinde petrol endüstrisi odaklı şehirler Soyo ve Cabinda ile Benguela/Lobito, Huambo ve Lubango diğer önemli şehirlerdir. Bu pazar yoğunlaşması ile tüm ülkeyi kapsayacak şekilde tek bir distribütör veya temsilci görevlendirmek oldukça mantıklıdır. Angola'da yasal olarak kurulmuş bir dizi uluslararası ürün distribütörü ve temsilcisi bulunurken, birçok ürün ve özellikle tüketim malları bayiler aracılığıyla satılmaktadır.

Angola, İngilizce ve Fransızca konuşulan pazarlarla çevrili bir Portekiz dili ülkesi olduğundan, Güney Afrika bölgesine yönelik genel bir dağıtım ağına dahil edilmesi zordur. Bunun istisnası, Angola ile ortak Portekiz sömürge tarihini ve dilini paylaşan Mozambik'tir. Angola'daki önemli miktarda iş, dil ve tarihsel bağlar nedeniyle hala Portekiz'deki distribütörler üzerinden yürütülmektedir, ancak Angola'da başarılı olan Portekizli şirketler giderek yerel bir varlık da oluşturmuştur. Güney Afrika Cumhuriyeti, Angola da dahil olmak

üzere Güney Afrika bölgesi için önemli bir bölgesel ticaret merkezidir. Ancak, Güney Afrika'da üretilen ürünler dışında, Angola'da artan rekabete yanıt olarak bu dağıtım kalıpları değişmeye başlamaktadır. Angola pazarı, doğrudan uluslararası üreticilerden daha iyi fiyatlandırma ve teslimat süresinin yanı sıra, yerel bir distribütör tarafından daha iyi sunulabilecek iyileştirilmiş satış sonrası hizmet, yedek parça ve bakım talep etmektedir.

Angola'daki dağıtım altyapısı, kötü yol kalitesi, Dünya Bankası raporlarına göre dünyanın en yavaşları arasında yer alan zaman alıcı gümrük giriş süreçleri ve artış trendine karşın halen sınırlı depolama ve soğuk zincir kapasiteleri nedeniyle sorun teşkil etmeye devam etmektedir. Halihazırda devam eden demiryolu genişletme çalışmaları, ülke genelinde intermodal taşımacılığın sağlanmasını amaçlamaktadır.

4.15 E-Ticaret (Sınır Ötesi E-Ticaret/E-İhracat)

4.15.1 Ülkedeki Pazaryerleri

Angola'da faaliyet gösteren e-ticarete ilişkin Pazar yerlerinin bilgileri aşağıda yer almaktadır.

1-Quitanda – online market

Tel: +244 935 629 280 – +244 934 626 874

E-mail: apoio@quitanda.co.ao

2-Kussumba – online market

Tel: +244 942 424 344

E-mail: geral@kussumba.co.ao

3-QueRapido - online market

Web: www.querapidoangola.com

Tel: +244 938 901 672

4-NCR – online market

Tel: +244 923 167 000

E-mail: geral@ncrangola.com

4.15.2 Özel Günler, Bayramlar v.b.

Aşağıda Angola'daki resmi tatil günleri listelenmiştir. Birçok şirket ve devlet dairesi, resmi tatilin Salı veya Perşembe gününe denk geldiği zamanlarda Pazartesi veya Cuma günlerini de bağlayarak tatili iki güne bağlamaktadır.

- 1 Ocak Yılbaşı
- 4 Şubat Kurtuluş Savaşı'nın Başlaması
- 8 Mart Dünya Kadınlar Günü
- 23 Mart Cuito Cuanavale Savaşı Günü
- 4 Nisan Barış ve Uzlaşma Günü

- 7 Nisan İyi Cuma (Paskalya) Tatili
- 1 Mayıs İşçi Bayramı
- 17 Eylül Ulusun Kurucusu ve Ulusal Kahramanlar Günü
- 2 Kasım Tüm Ruhlar Günü
- 11 Kasım Bağımsızlık Günü
- 25 Aralık Noel Günü

4.15.3 En Çok Kullanılan Sosyal Medya Platformları

Angola’da en çok kullanılan sosyal medya platformlarının başında Facebook gelmektedir. Pek çok firmanın yanı sıra devlet kurumlarının birçoğunun da resmi Facebook hesabı bulunmakta ve bu sayfalarda ilgili kurum ve kuruluşlarının iletişim bilgilerine ulaşılabilmektedir. Öte yandan genç nüfusun çok yoğun olduğu Angola’da Tiktok uygulaması da yaygın olarak kullanılmaktadır.

4.15.4 E-Ticaretteki Gümrük Vergileri ve Muafiyetleri

Angola’da e-ticaret yoluyla yapılan ithalat işlemleri, genel ithalat ve KDV düzenlemelerine tabidir. Aşağıda Angola’da e-ticaret kapsamında uygulanan gümrük vergileri ve muafiyetlere dair güncel bilgiler yer almaktadır.

Gümrük Vergisi Oranları:

Angola’da ithalat vergileri, ürünün CIF değerine göre %2 ile %50 arasında değişmektedir. Ortalama ithalat vergisi oranı yaklaşık %10,9’dur.

Muafiyetler:

2022’de yürürlüğe giren yeni gümrük tarifesiyle tarım girdileri ve sanayi ekipmanları gibi ürünlerde ithalat vergisi muafiyetleri veya indirimleri uygulanmaktadır. Bu düzenlemeler yerli üretimi teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Kişisel Kullanım Eşyaları:

Kişisel kullanım amacıyla getirilen ve değeri 880.000 Kwanza’ya kadar olan ürünler basitleştirilmiş gümrük işlemleri kapsamında ithalat vergisinden muaf tutulmaktadır.

4.15.5 E-Ticarete Yönelik Düzenlemeler

Angola’da e-ticarete ilişkin mevzuat henüz gelişme aşamasındadır ve konuya ilişkin belirli ve eksiksiz bir mevzuat bulunmamaktadır. Tüketiciyi Koruma Kanunu gibi genel ticarete ilişkin Angola mevzuatı e-ticaret işlemleri için geçerlidir. Ancak, Angola’da e-ticaret için bu faaliyeti düzenleyecek özel bir yasa henüz çıkarılmamıştır.

E-ticarete Uygulanabilecek Genel Mevzuat:

Tüketiciyi Koruma Kanunu:

E-ticarete özgü olmamakla birlikte, bu kanun tüketici haklarını güvence altına almakta ve teklifler, reklamlar, sözleşmeler ve kusurlu ürünlere ilişkin sorumluluk gibi hususlar da dahil olmak üzere e-ticaret işlemlerine uygulanmaktadır.

Ticaret Kanunu:

Bu kanun, e-ticarete faaliyet gösteren şirketler de dahil olmak üzere ticari şirketlerin açılması ve işletilmesi için gereklilikleri belirler.

Rekabet Kanunu:

Bu yasa, e-ticaret faaliyetleri de dahil olmak üzere pazarda adil rekabeti sağlamayı amaçlar ve yasayı ihlal eden e-ticaret platformlarına uygulanabilir.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu:

Bu kanun, özellikle müşteri verilerinin korunmasıyla ilgili olarak e-ticaretle ilgili olan kişisel verilerin kullanımını ve işlenmesini düzenler.

Vergi Mevzuatı:

E-ticaret işletmeleri, tüm ticari faaliyetler için geçerli olan KDV ve gelir vergisi gibi vergi kanunlarına uymak zorundadır.

E-Ticarete Yönelik Lojistik Hizmetleri (Hızlı kargo ve sipariş karşılama hizmetleri (fulfillment) sunan firmalar v.b.)

Angola'da e-ticarete yönelik lojistik hizmetleri sunan birçok firma bulunmaktadır. Bu firmalar, uluslararası taşımacılıktan yerel teslimatlara kadar geniş bir hizmet yelpazesi sunmaktadır.

Angola'da Faaliyet Gösteren Uluslararası Lojistik Firmaları:

1. DHL Express

DHL, Angola dahil olmak üzere Afrika genelinde güçlü bir ağa sahiptir. E-ticaret işletmeleri için depolama, gümrük işlemleri, hızlı teslimat ve iade yönetimi gibi hizmetler sunmaktadır.

2. Aramex

Aramex, Afrika'da geniş bir varlığa sahip olup, e-ticaret işletmeleri için uçtan uca lojistik çözümleri sunar. Bu hizmetler arasında depolama, envanter yönetimi, teslimat ve iade işlemleri bulunmaktadır.

3. UPS

UPS, Angola'da da hizmet vermekte olup, hava, deniz ve kara taşımacılığı seçenekleri sunar. Ayrıca, gönderi takibi ve gümrük işlemleri konusunda destek sağlar.

4. Bolloré Transport & Logistics

Bolloré, Angola'da kuru limanlar ve konteyner terminalleri işletmektedir. Şirket, multimodal taşımacılık, ticaret uyumu ve sözleşmeli lojistik gibi hizmetler sunar.

Yerel ve Bölgesel Lojistik Firmaları:

1. ITECA Shipping & Logistics LDA

ITECA, Angola merkezli bir şirket olup, deniz taşımacılığı, yükleme ve boşaltma hizmetleri, gemi yedek parça temini ve kara taşımacılığı gibi hizmetler sunmaktadır.

2. ANGLOBAL

ANGLOBAL, Angola genelinde lojistik merkezleri ve dağıtım ağlarıyla entegre lojistik hizmetleri sunar. Hizmetleri arasında stok yönetimi, ters lojistik ve teknik bakım bulunmaktadır.

3. Algevasa Logistics

Algevasa, e-ticaret işletmeleri için entegre lojistik çözümleri sunar. Bu hizmetler arasında taşıma, depolama ve teslimat hizmetleri bulunmaktadır.

4. Kobo360

Kobo360, dijital bir platform aracılığıyla kargo sahiplerini kamyon sahipleriyle buluşturarak taşımacılık hizmetleri sunar. Şirket, Angola da dahil olmak üzere birçok Afrika ülkesinde faaliyet göstermektedir.

E-Ticaret Odaklı Teslimat ve Dağıtım Şirketleri:

1. Jumia

Jumia, Angola'da faaliyet gösteren bir e-ticaret platformudur. Kendi lojistik ağı aracılığıyla paket teslimatı ve ödeme hizmetleri sunar.

2. Tupuca

Tupuca, Luanda ve Benguela'da faaliyet gösteren bir teslimat hizmetidir. Motokuryeler aracılığıyla restoranlardan, mağazalardan ve diğer işletmelerden ürün teslimatı yapar.

3. Macom

Macom, Angola genelinde kargo ve paket teslimatı hizmeti sunar. Ayrıca, araç kiralama ve özel taşımacılık hizmetleri de mevcuttur.

4. Correios de Angola

Angola'nın resmi posta hizmeti olan Correios de Angola, ülke genelinde ve uluslararası düzeyde teslimat hizmetleri sunar. Ev teslimatı ve şube teslimatı seçenekleri mevcuttur.

4.16 Tanıtım ve Pazarlama

Angola'da kanatlı sektöründe tanıtım ve pazarlama, özellikle tavuk eti ve yumurta açısından, klasik tüketici reklamından ziyade fiyat, güvenilir tedarik, ürün bulunabilirliği ve dağıtım ağı üzerine kurulmalıdır.

Tanıtımda kullanılabilecek başlıca yöntemler:

Dijital pazarlama:

Angola'da sosyal medya, tüketici ürünlerinin tanıtımı için görece düşük maliyetli ve etkili bir araç olarak değerlendirilmektedir. Özellikle Instagram, Facebook, TikTok ve WhatsApp üzerinden Portekizce içeriklerle kampanyalar yürütülebilir. Ürünün hazırlanış biçimlerini gösteren kısa videolar, tarifler ve fiyat/promosyon duyuruları etkili olabilir.

Market içi tanıtım:

Süpermarketlerde tadım günleri, indirimli tanıtım paketleri ve "2 al 1 öde" benzeri kampanyalar uygulanabilir. Özellikle yeni bir marka için tüketicinin ürünü denemesini sağlamak önemlidir.

Restoran ve otel iş birlikleri:

HORECA sektöründe şefler ve restoran sahipleriyle iş birlikleri yapılabilir. Ürünün kalite, gramaj, hijyen ve süreklilik avantajları profesyonel alıcılara doğrudan anlatılabilir.

Yerel etkinlik ve sponsorluklar:

Popüler etkinliklere sponsorluk, billboard ve radyo reklamları marka bilinirliği yaratmak için kullanılabilir. Angola'da tüketici ürünlerinde billboard reklamları ve popüler etkinlik sponsorlukları yaygın tanıtım araçlarıdır.

4.17 Sektörde Tüketici /Alıcı Tercihleri ve Son Trendler

Angola'da kanatlı eti ve özellikle tavuk, genel olarak görece uygun fiyatlı hayvansal protein kaynaklarından biri olarak görülmektedir. Bu nedenle özellikle gelir seviyesi düşük ve orta tüketici gruplarında fiyat/performans önemli bir satın alma kriteridir.

Kanatlı etinde Angolalı tüketicilerin tercihini genellikle şu unsurlar belirlemektedir:

- Uygun fiyat
- Ürünün sürekli bulunabilmesi
- Paket içindeki net miktar
- Ürünün tazeliği ve hijyen algısı
- Kolay pişirilebilirlik
- Etin kalitesi ve lezzeti

Özellikle ekonomik koşulların zorlaştığı dönemlerde tüketicinin premium ürünlerden ziyade uygun fiyatlı kanatlı ürünlerine yönelmesi beklenmektedir.

Angola'da yerli üretimin talebi tam olarak karşılayamaması nedeniyle ithal ürünler de pazarda önemli bir yere sahip olup kanatlı eti ithalatında dondurulmuş ürünler ön plana çıkmaktadır. Bu durum, tüketicinin ithal ve dondurulmuş ürünlere de alışkın olduğunu göstermektedir.

4.18 Sektörde Vergiler (gümrük vergisi, katma değer vergisi, özel tüketim vergisi, ilave gümrük vergisi, anti dumping vergisi v.b.)

Angola Cumhuriyeti'nde ithalat üzerindeki gümrük vergisi ve ithalata uygulanan diğer gümrük yükümlülükleri, ilgili gümrük işlemleri sırasında vergilendirilir ve Gümrük Tarifesinin ilgili vergi sütunlarında belirtilen oranlar uygulanarak hesaplanır. Dış ticaret işlemleri, 2006 tarihli ve 5/06 sayılı Gümrük Kanunuyla düzenlenmiştir. 3 Ocak 2024 tarihli ve 1/24 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yeni İthalat ve İhracat Gümrük Tarifesi onaylanmış, Angola Resmi Gazetesinde yayımlanmış ve 3 Nisan 2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Yeni Gümrük Tarifesinde mallar; tarımsal girdiler ve hammaddeler, ara ürünler ve sermaye malları ve tüketim malları şeklinde gruplandırılarak tarifelendirilmiştir. Bahse konu gümrük tarifesine aşağıdaki link aracılığıyla ulaşmak mümkündür.

<https://www.ucm.minfin.gov.ao/cs/groups/public/documents/document/aw4z/nzcw/~edisp/minfin3770211.pdf>

Genel Gümrük Ücretleri (Emolumentos Gerais Aduaneiros), Genel Vergi İdaresi (AGT) tarafından hizmet yararlanıcılarından genel gümrük hizmetleri ücreti olarak tahsil edilen ve halihazırda Gümrük Değerinin %2'si olarak tanımlanan zorunlu ödemelerdir.

Katma Değer Vergisi, ithalatta da alınan ve ilgili gümrük beyannamesinin işleme konması sırasında doğan bir vergidir. Halihazırda 28 Aralık 2023 tarihli ve 14/2023 sayılı Katma Değer Vergisi Kanun hükümleri uyarınca %14 oranında hesaplanmaktadır.

Angola'ya giren ürünler için ithalat vergileri ve diğer ücretler, ürünün CIF (maliyet, sigorta ve navlun) değeri üzerinden hesaplanır ve şunları içerir:

- İthalat Vergisi: %2 ila 55 arasında değişmektedir.
- Genel Gümrük Ücreti: %2
- Aracılık (Gümrükçü) Komisyonu: ortalama %0,5 ila 2
- Liman Ücretleri: 20' konteyner için 90 ABD Doları ve 40' konteyner için 153 ABD Doları
- 20' konteyner başına 278 ABD Doları ve 40' konteyner başına 473 ABD Doları karşılığı Terminal Elleçleme Ücreti
- Damga Vergisi: %1

Öte yandan Angola'ya taze ve dondurulmuş; bütün ve parçalanmış kanatlı eti ithalatında genel ithalat vergisi oranı %10 olarak belirlenmiştir.

4.19 Varsa Sektöre Yönelik ve Genel Tarife Dışı Engeller

Angola'da henüz iç piyasaya yetecek kadar kanatlı eti üretimi gerçekleştirilememektedir. Örneğin Angola'da yıllık tavuk eti ihtiyacı yaklaşık 300.000 ton iken yerel üretim yalnızca 30.000 tondur. Bu durum da Angola'da tavuk etinin ciddi miktarlarda ithal edilmesine yol

açmaktadır. Bu nedenle de kanatlı eti ve ürünleri sektöründe hali hazırda doğrudan veya dolaylı herhangi bir ticaret engeli bulunmamaktadır. Bununla birlikte önümüzdeki dönemde yerli üretimin iç piyasanın ihtiyacını karşılayacak seviyelere çıkması durumunda tarife dışı engellerin konulması olası görünmektedir.

5. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar

Türk firmaları açısından Angola kanatlı sektöründeki en önemli fırsat, Brezilya veya ABD gibi büyük üreticilerle yalnızca "ucuz tavuk eti" üzerinden rekabet etmek değil; Angola'nın kanatlı sektöründeki üretim kapasitesini artırma hedefinden yararlanarak teknoloji, ekipman, mühendislik ve yatırım sunmaktır.

Özellikle "Türk teknoloji ve ekipman + Angola'da yerel üretim" modeli, Angola'nın ithalat ikamesi politikasıyla daha uyumlu görünmektedir. 2025 yılında Angola'da 300 milyon doların üzerinde tavuk ithalatı yapılmış olması, buna karşılık yerli üretimin hâlâ talebin gerisinde kalması, sektörün önümüzdeki yıllarda ciddi yatırım ihtiyacı olduğunu göstermektedir. Angola hükümeti kanatlı sektörüne yerli veya yabancı yatırımı önemsemekte olup bu doğrultuda ülkeye yönelik yalnızca dondurulmuş tavuk eti ithalatına bağlı kalmayıp kümes ekipmanları, kuluçhane ekipmanları, soğuk zincir ekipmanları, kesimhane ve işleme tesisleri ve entegre kümes projeleri üzerinden ülkeye yönelik ihracat imkanlarına ağırlık verilebileceği değerlendirilmektedir.

6. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler

Angola'da kanatlı sektöründe Türk ihracatçıların karşı karşıya olduğu en önemli ticari tehditlerden biri, küresel ölçekte rekabetçi maliyetlere sahip Brezilya menşeli tavuk ürünleri ve diğer büyük tedarikçilerdir. Brezilya'nın büyük ölçekli üretimi, yem tedarik zinciri ve ihracat tecrübesi, özellikle fiyat hassasiyeti yüksek Angola pazarında önemli bir rekabet avantajı yaratmaktadır. Türkiye'nin lojistik mesafesi ve üretim maliyetleri, standart donuk tavuk ürünlerinde rekabeti zorlaştırabilmektedir.

Öte yandan Angola'nın gıda güvenliği ve ithalata bağımlılığı azaltma hedefleri doğrultusunda yerli kanatlı üretimini artırmasının, uzun vadede ithal tavuk ürünleri için pazar daralmasına neden olabileceği değerlendirilmektedir. Bu nedenle Türk firmalarının yalnızca donuk tavuk eti ihracatına dayalı bir strateji izlemeyerek sektörün ülkede gelişmesine yönelik ürün ve ekipman ihracatı ile projelere de önem vermesi gerektiği değerlendirilmektedir.

7. Kanatlı Sektöründe İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler

Türk firmalarının Angola'ya kanatlı sektöründeki ihracatını artırabilmesi için yalnızca fiyat odaklı değil, uzun vadeli Pazar geliştirme stratejisi geliştirmesi gereklidir. Angola'ya kanatlı ithalatında ABD ve Brezilya tüm Pazar payının yaklaşık %80'ine sahip durumdadır. Bu doğrultuda Angola'ya yönelik katma değerli kanatlı ürünlerine odaklanılması, helal kesim ve kalite belgeleriyle ön plana çıkılması, fuar ve sektörel tanıtım faaliyetlerine odaklanılmasının ihracatı artırabileceği değerlendirilmektedir.

Öte yandan Angola hükümetinin yerli üretimi artırma politikasıyla uyumlu şekilde tavukçuluk sektörüne ilişkin makine ve ekipmanlar ile kesimhane teknolojilerinin ihracının da değerlendirilmesinde fayda bulunmaktadır.

8. Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar

Angola'da bankacılık sektöründe devam eden sorunlar nedeniyle SWIFT sisteminde yaşanan gecikmelerin firmalarımız tarafından dikkatle ele alınmasında ve ticaretle karşılaşabilecek olası sorunlar açısından dikkatli olunması gerekmektedir. Öte yandan gerek bankacılık sisteminde devam eden bu sorunları gerekse de ülkede yaşanan döviz sıkıntıları nedeniyle yaşanan ekonomik dalgalanmaları sebep olarak öne süren bazı yerel firmalar ithal etmiş oldukları malların bedellerini ödemede ve bazen de ülkeye gönderilmiş olan konteynerleri limandan çekme konusunda firmalarımızın mağduriyetlerine yol açmaktadır. Bu nedenle Angola ile gerçekleştirilecek ticaretle en güvenli ödeme yöntemlerinin tercih edilmesi, kredili mal satışından kaçınılması ve böylelikle oluşabilecek mağduriyetlere karşı hassasiyetle yaklaşılması gerekmektedir.

9. Genel Değerlendirme

Angola'da kanatlı eti ve ürünleri üretimi çok düşük olduğundan bu sektörde büyük ölçüde dışa bağımlı durumdadır. Angola'da yıllık tavuk eti ihtiyacı yaklaşık 300.000 ton iken yerel üretim yalnızca 30.000 tondur. Bu durum da Angola'da tavuk etinin ciddi miktarlarda ithal edilmesine yol açmaktadır.

Angola'nın kanatlı sektöründe en çok ithalat gerçekleştirdiği ülkeler ABD ve Brezilya'dır. Öte yandan 2025 yılı itibarıyla Türkiye ise Angola'nın en çok kanatlı ürünleri ithalatı gerçekleştirdiği ülkeler sıralamasında 4,7 Milyon Dolar ithalat ile yedinci sıradadır.

2025 yılında Angola'da 300 milyon doların üzerinde tavuk ithalatı yapılmış olması, buna karşılık yerli üretimin hâlâ talebin gerisinde kalması, sektörün önümüzdeki yıllarda ciddi yatırım ihtiyacı olduğunu göstermektedir. Angola hükümeti kanatlı sektörüne yerli veya yabancı yatırımı önemsemekte olup bu doğrultuda ülkeye yönelik yalnızca dondurulmuş tavuk eti ithalatına bağlı kalmayıp kümes ekipmanları, kuluçhane ekipmanları, soğuk zincir ekipmanları, kesimhane ve işleme tesisleri ile entegre kümes projeleri üzerinden ülkeye yönelik ihracat imkanlarına ağırlık verilebileceği değerlendirilmektedir. Zira Angola'nın gıda güvenliği ve ithalata bağımlılığı azaltma hedefleri doğrultusunda yerli kanatlı üretimini artırmasının, orta ve uzun vadede ithal tavuk ürünleri için pazar daralmasına neden olabileceği değerlendirilmektedir. Bu nedenle Türk firmalarının yalnızca donuk tavuk eti ihracatına dayalı bir strateji izlemeyerek sektörün ülkede gelişmesine yönelik ürün ve ekipman ihracatı ile projelere de önem vermesi gerektiği değerlendirilmektedir.

10. Yararlı Adresler

Angola Hükümeti

<https://governo.gov.ao>

Angola Dış İlişkiler Bakanlığı

<https://mirex.gov.ao>

Angola Tarım ve Orman Bakanlığı

<https://minagrif.gov.ao/>

Angola Enerji ve Su Bakanlığı

<https://www.minea.gov.ao/>

Angola Ulusal İstatistik Enstitüsü

<https://www.ine.gov.ao>

Angola Özel Yatırım ve İhracat Teşvik Ajansı

<https://www.aipex.gov.ao>

Angola Cumhuriyetinde kamu alımlarına ilişkin ihalelerin yayımlandığı Angola Maliye Bakanlığı bünyesinde bulunan web sitesi:

<https://compraspublicas.minfin.gov.ao/>

11. Kaynakça

Angola Tarım ve Orman Bakanlığı

<https://minagrif.gov.ao/>

Türkiye İstatistik Kurumu

<https://www.tuik.gov.tr/>

Ticaret Bakanlığı

<https://www.ticaret.gov.tr>

Trademap

<https://www.trademap.org/>